

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones Occurrentes & Funebres

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

Ad afflictos

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51821)

ut fiat medicina. Sit remedium contra injustitiam. *Mendaces Filii hominum in stateris suis.* Sed in cœlo vera statera in qua apponimur. Quales simus Christiani, Judices &c. sicut Baltasar. *Numeravit DEUS regnum tuum, appensus es in statera, Et inventus es minus habens, divissum est regnum tuum &c.* Tantum effecit apud DEUM abusus vasorum sacrorum, convivium insolens, an parceret rapienti bona Ecclesiæ, vel iis abutenti? luxui? Appendit justitias. In libra cœlesti, in una lance unus scorpionis, id est in alia alius, & modò ponderant manus, qui plus dedit ille justior. Justitia est ut semen in via, calcatur, est via ad promotiones, favores, regna quæ servant justitiam crescunt, eâ deficiente deficiunt.

Cometa non calefacit, exprobrat nobis frigiditatem in rebus DEI, propterea verbum DEI cadit in petram quæ mandat frigere. *Ab interioribus egreditur tempestas & ab arcturo frigus.* Incipit in corde frigus, nam oritur hæresis, Atheismus, Machiavellismus, inde turbæ, seditiones, quomodo amabit proximum qui non amat DEUM. Possent adhuc dici aliqua ex motu veloci vel tardo. Oremus ut Decus omnia convertat in bonum.

Ad Afflictos.

INtravit Esther ad Assuerum, tetigit illam virgâ, dum virgam cogitas, quid malum putas, salus fuit Estheris, nisi eam tetigisset, periisset Esther. Attigit vos suâ virgâ DEUS, non aliud cogitate nisi salutem Isai. ii. *Egreditur virga de radice Jesse.* Jesse significat incendium, sed amoris Divini; inde ista virga egreditur. Cant. i. *Labia ejus distillantia myrrham.* Nimirum DEUS suos dilectos in hoc mundo labiis suis osculatur myrrham stillantibus. Dum affligit nos excolit.

excolit. Joan 15. *Pater meus agricola est, omnem palmitem non ferentem fructum, tollet eum: & omnem qui fert fructum, purgabit eum, ut fructum plus afferat.* De quo Greg. lib. 7. Epist. 32. *Palmas infructuosus tollitur, quia peccator funditus eradicatur, palmes vero fructuosus purgari dicitur, quia per disciplinam reciditur, ut ad uberiores gratiam perducatur, sic enim spicarum grana tribulis attrita aristis & paleis nudantur, sic olive prelo presse in olei pinguedinem defluunt, sic botri vinearum nisi calcibus in vinum liquescunt.* Aug. in Pl. 21. *Intelligat homo Medicum esse DEUM, & tribulationem medicamentum esse ad salutem, non pœnam ad damnationem, sub medicamento positus, ureris, secaris, clamas, non audit medicus ad voluntatem, sed audit ad sanitatem.* Solatia sunt istæ afflictiones si bene inspiciantur Greg. 26. Moral. 17. *Nostrium est hic flagella percipere quibus servatur de æternitate gaudere Heb. 12. Flagellat omnem filium quem recipit. Apoc. 3. Ego quos amo, arguo, & castigo.* Deinde nunquam DEUS castigat, quin simul pareat solatia, sit exemplo Job. de quo Aug. serm. 224. de tempore. *Panâ fugatâ revertitur sanitas, & cicatricibus felicior redditur medicina. Celerius curat Dominus quàm vulnerat inimicus, in gaudia gemitus vulnera migrare, & in fossis vulnerum numerabantur, monumenta victoriæ.* Hæc de solatio temporali, sed majus est, quia injustè afflictus & patienter propter DEUM tolerans, non solum jus ad cœlum accipit, sed possidere illud in terra incipit. Matth. 8. *Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, ipsorum enim est regnum cœlorum.* Non dicit, erit, sed est. Non solum quia paratum est pro illis ab origine mundi, sed quia cœperunt in possessionem ejus intrare, jam portant thesaurum in vasis fictilibus. Orabant leprosi sanitatem &c. annuit, sed cùm Mater pro filiis Zebedæi Matth. 20. petit thronum, respondit, *non est meum dare vobis.* Quare hoc?

Basil. orat. 24. Dominum sic respondentem inducit. *Si le-
profus curationem querit, virtutem exero: si mortuum ex tumulo
resurgere necessum est, potestatem expromo. Quodsi thronum
quis petat & regiam potestatem querat, fufum pro pietate sudorem
pro testibus reposco. Quare hic reposcit? quia jam hic datum
cœlum. Terculli ad MM. Animus vester est in cælo. Ampli-
us est, quia tribulatio custodit hoc jus cœli. S. Th. in 4. dist.
16 Tribulationes non solum peccata purgant, & à peccatis præfer-
vant, sed meritum etiam augent. Quæ duo postrema jus cœli
munuunt ac roborant. Hoc ipsum tali similitudine explicat
S. Ephrem Orat. de recta vitæ ratione. Latere crudi sunt fra-
giles & invalidi, iidem igne concocti tam validi fiunt, ut igni simul
& aquæ resistent. Propterea dicit scriptura. Bonum est magis
ire ad domum luctûs quàm ad domum convivii. Rationem hu-
jus dat Bern. in ramis palm. ferm. 2. Licet enim multos fran-
gat adversitas, tamen multò plures extollit prosperitas, sicut scri-
ptum est Ps. 90. Cadent à latere tuo mille, sinistro scilicet, per quod
signatur adversitas: & decem millia, id est, multò plures, à dex-
tris tuis, in quibus prosperitas designatur. Copiosius hoc ipsum
exponit Greg. Pastor. part. 3. Qui sanari posse creditur, à
multis quæ appetit prohibetur, & pueris nummos subtrahimus, qui-
bus tota simul patrimonia heredibus reservamus, nisi salvandos in
perpetuum cerneret, erudiendos sub discipline regimine Divina
dispensatio non frenaret. Plerumque etiam Iustus cum tempora-
li potentia sustollit, velut in laqueum culpa comprehendit. David
DEO amabilis rectior fuit in servitio, quàm cum pervenit ad re-
gnum. Quis inter hæc sine magni laboris discrimine salvabitur, si
ille David in his culpâ interveniente turbatus est, qui ad hæc fut-
rat DEO eligente preparatus? Salomon &c. nihil in hoc mundo
priùsquàm caderet adversitatis habuisse memoratur, sed concessa
sapientiâ funditus cor deseruit, quod nulla vel minima tribulationu
disi-*

disciplina custodivit. Basil. Orat. Quòd non est DEUS author malorum. Divitias eripit ab iis qui malè sis utebantur, instrumentumque illis iniustitiæ fuerunt. Morbum inducit iis quibus magis expediebat habere membra malè impedita, &c. Hoc signum est quòd piè vivamus, si patimur innocentes. 1. Tim. 3. Omnes qui piè volunt vivere in Christo, persecutionem patientur. Neque circa alios quid boni agimus. Greg. lib. 7. Epist. 27. Qua in re ego fidenter dico, quia minùs piè vivis, si minùs persecutionem pertuleris. Idem in verbo 1. Thessal. 2. Ipsi scitis Fratres introitum nostrum, quia non inanis fuit, sed ante passi, & contumelias affecti. Ecce predicator sanctus ingressum suum vacuum fuisse perhibuit, si contumelias non pertulisset: & tu dicere bona vis, & mala perpeti recusas? Studium bonæ operationis plus ipsa adversitas augeat, sic semina mesium gelu cooperta uberius germinant: sic ignis flatu premitur ut crescat, redeat quod Ps. 180. Exaudi te in abscondito tempestatis, probavi te ad aquam contradictionis. Si inter contradicentes quæ DEI sunt egeris, tunc verus operator probaris. Dum patimini, hoc solùm curate ut laudem DEO reddatis. Aug. 1. Civit. 8. In eadem afflictione mali DEUM detestantur, atque blasphemant: Boni autem precantur & laudant, tanti interest non qualia sed qualis qui que patiatur, nam pari modo exagitatum exhalat horribiliter cœnum, & suaviter fragrat unguentum. Febris est peccatum, febris tua avaritia tua est, febris libido, DEUS percutit venam ut sanet, tollit sanguinem divitiarum per hostem &c. Hoc solùm superest sanandi te remedium. Aspis mordet, adhibetur ignis. Tertull. adv. Prognos. cap. 5. Medicus urit & secat ut sanet, licet & DEO ad perennem vitam per ignes & gladios & acerba quaque curare. Tormentis tormenta discutit, quod saxitiam putas gratia est. Gremus etiam pro nostris persecutoribus, sicut est apud Tertull. in Apologetico c. 30. In cælum suspirantes Christi.

Christiani manibus expansis, quia innocentes: capite nudo, quia non erubescimus: sine monitore, quia de pectore oramus: precamur semper pro imperatoribus, vitam illis prolixam, imperium securum, donum tutam, exercitus fortes, Senatum fidelem, populum probum, orbem quietum. Quaecunque hominis & Caesaris vota sunt. Sic itaque nos ad DEUM expansos ungula fodiant, cruces suspendant, ignes lambant, gladii decurcent, bestiae vorent, paratus est ad omne supplicium ipse habitus orantis Christiani. Hoc agite homini Praesules, extorquete omnia DEO supplicantem pro Imperatore, Hic erit crimen, ubi veritas & DEI devotio est.

Ad Moniales.

Magnam consolationem Matribus quæ habent Filias in monasterio, S. Hieron. lib. 1. ad Jovinian. eruit ex verbis Apostoli. *Mulier salvabitur per filiorum generationem, ex quo sic. Nam si salvatur mulier in filiorum generatione, & liberorum numerus Matrum est salus, cur addit, si permanserint Filii in fide & caritate & sanctificatione cum castitate, vulgata legit, in sobrietate, Sed Hieron. ex Græco contendit, legi debere in castitate. Tunc ergo salvabitur mulier, si eos filios genuerit qui virgines permansuri sunt si quod ipsa perdidit, aquirat in liberis, & damnum radicis & cariem flore compensat pomi. Hoc maximè locum habet in Monialibus. His est fides maxima, dum relinquunt omnes opes, quia Christus dixit. Beati pauperes spiritu &c. Quia ut Bern. serm. 3. de Nativ. Christi. *Ne vobis divites qui habetis consolationem vestram, ut non mereamini habere cælestem. Volucres cœli habent hinc nidos, vulpes foveas, sed nihil in cœlo: Filius hominis è contrà non habet, ubi caput reclinet, nec domum propriam habet, totum verò habet in cœlis. Hieron. in Luc. 16. ex occasione Divitis Epulonis.**

lonis. Difficile imò impossibile est, ut & presentibus & futuris quis fruatur bonis, ut & venire hic & ibi mentem impleat, ut & de deliciis ad delicias transeat, & in utroque seculo gloriosus appareat, Unde S. Episcopus Præbiter ut est in eius vita. *Aurum hoc, sibi quod videtur, non est verum, sed est quadam vanitas phantasia, per quam in hoc mundo illuduntur anime iustorum.* Hanc illusionem evadunt pauperes Christi qui nihil habent, & ea quibus utuntur, non illorum sunt, atque adeò illa astimant, conservant, tractant ut res Christi ab illo sibi ad usum mutuo datas unde Basil. in instit. Monach. cap. 55. *Qui contemnit res monasterii velut sacrilegus judicandus est: & qui perdit per negligentiam ipse simile crimen incurrit, propterea quòd omnia quæ ad usus servorum DEI deputata sunt, sine dubio consecrata sunt.* B. Jordanus de Saxonia Ord. Eremit. S. August. fusè ostendit, quòd proprietates DEUS malà & insperatà morte puniat. Et hujus rei plura adducit exempla, incipiendo à Juda, qui proprium habuit, quia fur erat. deinde Aet. 5. de Anania & Sapphira. In vitis PP. p. 2. § 20. Apud quendam mortuum reperti sunt centum solidi, S. Macarius &c. Isidorus & cæteri seniores statuerunt, ut cum illo in sepulchrum injicerentur, acclamando. *Pecunia tua tecum sit in perditionem.* Ibid. § 64. S. Antonius cum sciret de quodam Monacho quòd sibi aliquid reliquisset, iussit eum circumligari carnibus, & in eum canes immitti, & dixit. *Quicumque renuntiant seculo & volunt habere pecunias sic à demonibus lacerantur.* Hac cæremonià jactandi in sepulchrum pecuniam cum mortuo, & acclamandi. *Pecunia tua tecum sit &c.* Utus S. Augustinus cum Januario Monacho serm. 53. ad Fratres, & Greg. 4. Dialog. c. 55. sepeliebantur autem in sterquilinio & hoc ipsum fieri debere statuit Jus Canonicum in Decretali de statu monachorum cap. *Cum ad monasterium.* Ubi etiam prohibetur ne pro-

L

talibus

talibus offeratur Missæ sacrificium. Plura de hac materia in promptuario Exemplorum Discipuli, & apud Gviliel. Peraldum Episc. Lugdun. in summa Virtutum & vitiorum tom. 2. cap. 19. Et Gerson. speciali tractatu.

De Caritate quod maximam habeant ad DEUM. Moniales constat ex eo, quia quod carissimum, & auro pretiosius habuerunt, scilicet suam libertatem, illi donarunt per Obedientiam. Est charitas mutua, quia per paupertatem ablatum est *Meum ac Tuum* ex quo omnes lites oriuntur, est charitas superiorum erga inferiores, quia Maternâ pietate prospiciunt Inferioribus, memores illius *Esurivi & non dedisti mihi &c.* Si enim damnatur qui non dat pauperi qui aliquando est hostis Christi, quomodo non cum amore dabit spontæ Christi, pauperi voluntario propter Christum? quomodo non iuvabit Inferiorem ut centuplum à Christo se credat recipere si non quoad rem interim, saltem quoad modum? Quomodo non concurret, ut experiatur melius esse habere Matrem spirituales quàm carnalem? quomodo non callaborabit ut dulce jugum sit Christi? Quomodo non in hoc erit tota ut exprimat quàm maximè Patrem celestem, cum eundem in illa studeat agnoscere Inferior? Gravis est ex se Obedientia sed suavitate imperantis mitigabitur. Charitas in providendo efficiet ne in proprietatem labatur. Bern. serm. 23. in Cant. *Audiant Prælati qui sibi commissis semper volunt esse formidini, utilitati raro. Erudimini qui iudicatis terram. Discite subditorum Matres vos esse non Dominos studete magis amari quàm metui Filii Matrisant, si Mater dura, etiam illi durescunt. Rex erat Jerosolymis Herodes, turbatus est, & cum eo turbata est Civitas. Bern. in Epiph. serm. 3. Misera sanè Civitas in qua regnat Herodes, quoniam Herodiana sine dubio particeps erit malitia. Idem serm. 76. in Cantic. Boni sollicitique Pastores non cessant*

cessant bonis latisque exemplis impingvare pecus, & suis magis quam alienis. Nam si alienis & non suis ignominia est illis, & pecus non ita proficit. Si enim ego qui inter vos videor Pastoris gerere curam, apposuero vobis Moysi mansuetudinem &c. Ex altera parte considerent Inferiores quod idem Bern. Epist. 42. Certus sum ego Monachus & Monachorumque qualiscunque Abbas, si mei quandoque Pontificis à propriis cervicibus excutere jugum tentarem, quod Sathanae tyrannidi meipsum mox subijcio. Veri Obedientis exemplum statuebat S. Franciscus Seraph. cadaver quod se permittit modo quo voles tractari. Ægydius ejus locius in Schola Patrum dixit. Cum boves sunt sub jugo, in horrea important frumentum, cum eo soluti, soluti sunt nihil faciunt utilitatis, ita Monachi. Ibid. Testis mendax peribit. Prov. 21. Testis mendax est qui promisit obedientiam & non servat. Greg. Moral. 35. cap. 10. Obedientia sola est qua fidei meritum possidet, sine qua quisque infidelis convincitur esse, etsi fidelis esse videatur. Joan. 6. Eum qui venit ad me non ejiciam foras, quia de celo descendi, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me. Quid enim? si suam faceret, eos qui ad se veniunt, repulisset?

De sanctificatione Monialium pauca loqui necesse, cum ipsæ confecerentur qualiter nulli Religiosi. Magna est omnium Religiosorum præstantia quam explicat Bern. serm. 2. de altitudine & lassitudine cordis dum suos Monachos alloquitur. Magnum prophetandi genus cui vos deditos esse conspicio, magnum prophetie studium cui vos video mancipatos, quod illud? nempe juxta Apostolum non considerare qua videntur, sed que non videntur; sine dubio prophetare est: &c. Sed & professionem Apostolicam audiamus. Ecce nos reliquimus omnia, si gloriari licet, habemus gloriam, sed si sapimus, habere curabimus apud DEUM &c. Veritatem dicam, esse hic aliquos qui plusquam retia & naves reliquere, &c. quia vidisti Thoma credidisti, beati qui non vide-

runt & crediderunt &c. Ubi ergo Angelica in hoc corpore con-
 versatio, in corde prophetica expectatio, quantum cumulus gratia-
 rum! &c. Nunquid non tres cæli sunt quos ascendimus. Sed
 pra hæc plurimum habent Moniales, ut patet ex ritu earum
 consecrationis. Est sponsa quævis Christi: si sponsa, commu-
 ne habet cum Christo regnum, ideò ut advertit Philip. Abbas
 in Cantico tam à sponsa quàm à sponso dici, *vineæ nostræ, do-
 mus nostræ* &c. Si sponsa, sicut vir & uxor duo sunt in carne
 una, ita qui adhæret DEO unus est spiritus cum eo. Apud
 Bollandum in vita S. Veronicæ Mediolanen. Christus Domi-
 nus Moniales appellavit *Christas*. Propterea in illis nullam
 patitur maculam, rugam. Religio est alter Baptismus, Job.
 25. juxta Græcam. *Neque enim quis existimet quòd sit dilatio
 pyratæ*. Isti in mari prædantur, Religiosi scandalosi in Reli-
 gione. *Non est illis dilatio pœnæ*, subjectum cum Anania &
 Sapphira, imò cum DEUS vult alios punire, à domo sua in-
 cipit. Ezech. 9. Mittit Angelos ad puniendum. *Non parcat
 oculus vester, nec misereamini &c.* Incipite à Sanctuario meo
 Match. 3. *Baptisabit vos Spiritu S. & igne*. S. Paschal. lib. 2.
 in Match. *Quasi non in presenti Spiritu S. abluit*. Cum Reli-
 gionem ingredimur deinceps si qua peccati macula *subrepse-
 rit, per ignem conflagrationis ad purum exuret*. Observat enim
 in Ascet. Nierembergus, Religiosos tepidè viventes, affli-
 ctionibus & morbis à DEO exuri, ut dum nihil dignum agunt
 pro suo statu, saltem patiantur. Imò gravius est quod dicit
 Oddo Cluniacem collat. 1. *illos gehenna devorat qui sub ha-
 bitu Religiosa negligenter vivunt*.

In loco Apostoli adducto initio legit Hieron. *Castitate,
 alii sobrietate*. Bene ista cohærent, Castitas sine sobrietate
 inquam, sine mortificatione carnis. In vita S. Eugenæ scri-
 ptum. *Si quando contigerat aliquam sororem tentari à diabolo*
 per

per somnum, mox Abbatissa pandebat, illa verò cum lachrymis postulabat ut diabolus ab ea recederet. Jubebatque ut lapides portaret, & statim sub sago cinerem super cilicium spargeret, & ita dormiret usque ad decimum diem. S. Ammonius quando desiderium carnis surgebat, & incitabat ad libidinem membra ejus, nunquam pepercit carni sua, sed ferrum ignitum apponbat membris suis, ut semper vulneratus esset, & ita desiderium passionis compecebat magnitudo doloris. Ut est in lib. 2. Vit. PP. Imò S. Ephrem adhortat i. ad eos qui in Religionis rudimentis se exercent. *Vis virginittatis in ciborum consistit abstinentia. Monachus autem crapula deditus contaminabit carnem suam. Cassian. coll. 1. cap. 15. Quisquis extractus à cunctis confabulationibus otiosus, & mortificatus ab omni ira & sollicitudine, curaque mundana; duobus tantum panibus fuerit quotidianam refectiōne contentus, & aqua satietate subtrahat quietem somni trium, sive ut alii statuerunt quatuor horarum spatio terminant, nec tamen laborum aut continentia hujus merito, sed miseratione Domine Castitatem se crediderit adepturum non amplius quam sex mensibus perfectionem illius non impossibilem sibi cognoscet. Neque censeri debet nimium gravis hic esse labor cum magna sit virtus castitas, & in ea inpreum locum teneat Virginitas, Hieron. epist. ad Virginem Fustochium. Quos si velueris respondere, tenenti stirpe generatam semper in deliciis, semper in plumis, non posse à vino & esulentioribus cibis abstinere, nec his legibus vivere, distictius respondebo. Viri ergo lege tuà quæ DEI non potes. Grandis est virtus Virginitas, sed ut idem ibid. Loco Angelorum quos habuit in cælis, constituit sibi Christus in terris virgines. Statim ut Filius DEI ingressus est terram novam sibi familiam Virginum constituit, ut qui ab angelis adorabatur, in cælis, haberet Angelos & in terris. S. Cypr. de habitu Virg. Christum continentia sequitur, & regno DEI Virginitas destinatur,*

Ambr. lib. 1. de Virginib. *Virgo DEI donum est, munus parentum, Sacerdotium castitatis. Virgo Matris hostia est, cuius quotidiano sacrificio vis Divina placatur. Ibid. lib. 2. Unaquaque in celo exultabit virgo dicens Ps. 49. Introibo ad altare DEI, immolo DEO sacrificium laudis, & reddo Altissimo vota mea, neque enim vobis dubitaverim patere altaria, quarum mentes altaria DEI. Confidenter dixerim, in quibus pro redemptione corporis Christus immolatur. Nam si corpus Virginis templum est, animus quid est? qui tanquam membrorum cineribus excitatis Sacerdotis eterni recopertus manu vaporem Divini ignis exhalat. Beata Virgines que tam immortalis spiratis gratia, ut horti floribus, ut templa religione, ut altaria Sacerdote. In hoc altari sacrificia suscipit vestra DEUS à vobis pro vestris Parentibus &c.*

Ad Milites.

UT victoriam miles obrineat, advertat causas propter quas vinci solet. Ambr. serm. 85. *Civitati non nisi propter civium peccata infertur excidium, desine peccare, & civitas non peribit. Quid fugis Patriam? si vis salvus esse tua potius peccata subterfuge: si tu peccare deseris, victus est inimicus, &c. Injustus planè & impius est Filius, qui periclitantem deserit Matrem. Mater enim quodammodo dulcis est Patria qua te genuit, qua ut fugere possis divitem te fecit. Huic incipiendum qui ad bellum procedit peccata extirpanda, hæc militem vinci faciunt, deinde amor erga Patriam assumendus, hæc duo faciunt de victoria certum. Unde audacter Ambr. serm. 86. Non potest timere Barbarum qui timuerit Salvatorem, nec potest metuere hostis impetum qui precepta servaverit, &c. Arma sunt nostra in quibus nos Salvator instruxit, oratio, misericordia, atque ieiunium. Ieiunium enim melius quàm murus tuetur. Misericordia facilius liberat*